

Polsko-niemieckie miejsca pamięci | Deutsch-Polnische Erinnerungsorte

Miejsca pamięci to wydarzenia, osoby i inne fenomeny historyczne, które zarówno warunkują, jak i odzwierciedlają kształtowanie się tożsamości zbiorowych. W niniejszym czterotomowym dziele badania miejsc pamięci po raz pierwszy przeniesiono na płaszczyznę bilateralną, odnosząc je do dwóch sąsiadujących ze sobą społeczeństw: polskiego i niemieckiego.

Polaków i Niemców łączy wiele wspomnień, które na przestrzeni wieków odpowiadały różnym potrzebom tożsamościowym. Prezentowany zbiór esejów daje wgląd w kultury pamięci obu narodów, w to, co jest dla nich wspólne i to, co je różni. W efekcie powstaje fascynująca historia porównawcza oraz historia wzajemnych oddziaływań na płaszczyźnie, która przez współczesną historiografię określana jest mianem historii drugiego stopnia. Poddając krytycznej analizie mechanizmy funkcjonowania pamięci zbiorowej, otwieramy nowe perspektywy, zarówno w patrzeniu na sąsiada, jak i na własną przeszłość. Specyfiką polsko-niemieckiego sąsiedztwa jest bowiem to, że bez znajomości polskiej historii można tylko częściowo zrozumieć historię Niemiec oraz na odwrót – nie znając historii Niemiec, nie zrozumiemy do końca historii Polski.

Projekt „Polsko-niemieckie miejsca pamięci | Deutsch-Polnische Erinnerungsorte” wzbogaca nie tylko bilateralną, lecz także uniwersalną refleksję nad pamięcią kulturową. Włącza polsko-niemieckie doświadczenia w kontekst europejskich debat o pamięci. Na publikację składają trzy tomy bazujące na badaniach empirycznych (I–III) i jeden tom metodologiczny (IV). W języku niemieckim ukazuje się jeszcze tom piąty zawierający wybór publikowanych wcześniej tekstów polskich autorów.

Tom 1: Wspólne / Oddzielne

Tom 2: Wspólne / Oddzielne

Tom 3: Paralele

Tom 4: Refleksje metodologiczne

**Inicjatorem projektu jest Centrum Badań Historycznych
PAN w Berlinie**

ZENTRUM für HISTORISCHE FORSCHUNG BERLIN
der Polnischen Akademie der Wissenschaften
CENTRUM BADAŃ HISTORYCZNYCH
Polskiej Akademii Nauk w Berlinie